

The State

(Part IV)

රාජ්‍යයේ ස්වභාවය පිළිබඳ න්‍යායික ප්‍රවේශ

සමාජ සම්මුතිවාදය

සමාජ සම්මුතිවාදය මතු වූයේ, පශ්චාත් මධ්‍යකාලීන යුරෝපයේ රාජ්‍යයේ බලය සාධාරණීකරණය කිරීම සඳහා පැවති දේවධර්මවාදය බිඳවැටී පැවති පසුබිමක ය.

මෙකල පාලකයන් දෙවියන් වහන්සේගේ නියෝජිතයන් ලෙස පෙනී සිටිමින් ගෙනගිය වැඩවසම් ආර්ථික ක්‍රමය, නැඟී එන නව වාණිජවාදී පන්තියට බාධාවක් විය.

ධනේශ්වර ක්‍රමය නමැති සමාජ ක්‍රමය තුළ බිහි වූ නව සමාජ පන්තියට අවශ්‍ය වූයේ සාම්ප්‍රදායික වැඩවසම් රදලයන් ස්ථාපනය කර ඒ තත්ත්වය තම ආශා වෙනුවෙන් යොදා ගැනීම ය. එයට උපකාරී වූ ‘‘සමාජය තුළින් රාජ්‍ය බිහි වීම පිළිබඳ මතවාදය’’ සමාජ සම්මුතිවාදය ඇසුරින් ඉස්මතු වූයේ එකී සමාජ අවශ්‍යතාව වේ.

ධනේශ්වර ක්‍රමය නමැති සමාජ ක්‍රමය තුළ බිහි වූ නව සමාජ පන්තියට අවශ්‍ය වූයේ සාම්ප්‍රදායික වැඩවසම් රදලයන් ස්ථාපනය කර ඒ තත්ත්වය තම ආශා වෙනුවෙන් යොදා ගැනීම ය.

එයට උපකාරී වූ “සමාජය තුළින් රාජ්‍ය බිහි වීම පිළිබඳ මතවාදය” සමාජ සම්මුතිවාදය ඇසුරින් ඉස්මතු වූයේ එකී සමාජ අවශ්‍යතාව වේ.

මෙතෙක් දිව්‍යමය උපතක පැවතුණා යයි සැලකූ රාජ්‍යයට සමාජමය උපතක් පවතින බව මින් පෙනේවා දෙනු ලැබී ය. එය “සමාජයේ ඇති වූ සම්මුතියක ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්” සිදු වූ බව පිළිගැනිණි.

මෙම මතය න්‍යායයක් ලෙස ඉදිරිපත් කළ තෝමස් හොබ්ස්, පෝන් ලොක්, ජොන් ජාක් රූසෝ යන චින්තකයන් තිදෙනා ය.

තෝමස් හොබ්ස් එංගලන්තයේ 1642-1648 අතර ඇති වූ සිවිල් යුද්ධ කාලයේ ඇති වූ දේශපාලන අස්ථාවර භාවය අවසන් කොට ස්ථාවර දේශපාලන තත්ත්වයක් ගොඩ නැගිය හැක්කේ ශක්තිමත් රාජාණ්ඩුවකට බව පෙන්වා දීමේ අරමුණ සඳහා මෙම න්‍යාය ඉදිරිපත් කෙළේ ය.

පෝන් ලොක් ඉංග්‍රීසි විප්ලව සමයේ එංගලන්ත ඒකාධිපති රාජාණ්ඩුවේ බලය යටත් කරමින් පාර්ලිමේන්තුවේ බලය තහවුරු කිරීම අරමුණු කරගනිමින් තම විග්‍රහය ඉදිරිපත් කෙළේ ය.

රජසේ ප්‍රංශයේ පැවති ඒකාධිපති හා දූෂිත රදල බලයට එරෙහිව මහජනතාවගේ විප්ලවයක් මඟින් රාජාණ්ඩු ක්‍රමය හා රදල බලය මුලින් උපුටා දමා බලයේ උල්පත මහජනතාව බව දැක්වීමට තම න්‍යාය ඉදිරිපත් කෙළේ ය.

මාක්ස්වාදය

මාක්ස්වාදය යනු ආර්ථික සාධකය මුල් කරගෙන ඉතිහාසය හා සමාජය පිළිබඳ ව විග්‍රහ කිරීමට ඉදිරිපත් වූ පුළුල් දර්ශනයකි.

කාල් මාක්ස් සහ ෆෙඩ්රික් එංගල්ස් හඳුන්වා දුන් මෙම මතවාදයෙන් රාජ්‍යයේ ප්‍රභවය, විකාශනය හා එහි අනාගතය පිළිබඳ ව ඊට පෙර නොතිබූ ආකාරයේ විග්‍රහයක් ඉදිරිපත් කර ඇත.

ඔවුන් දක්වන්නේ මිනිස් සමාජයේ මේනාක් පැවති ඉතිහාසය පන්නි සටන්වල ඉතිහාසයක් බව යි. ඉතිහාසයේ පැවති සෑම සමාජයක ම පැවති ප්‍රතිවිරෝධතාවන් මර්දනය කිරීම සඳහා රාජ්‍යය නැමති උපකරණය දේපළ හිමි පන්තිය විසින් උපයෝගී කරගනු ලබනා හෙයින් “රාජ්‍යය දේපළ හිමි පන්තියේ උපකරණය” වශයෙන් ද “රාජ්‍යය මර්දනකාරී සංවිධානයක් වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වන බව” ද ඔවුහු දක්වා සිටියහ.

ප්‍රාග් කොමියුනිස්ට් යුගය, වහල් යුගය, වැඩවසම් යුගය, ධනවාදී යුගය සහ සමාජවාදී යුගය ඔස්සේ මනුෂ්‍ය සමාජයේ ඓතිහාසික විකාශනය වී ඇති සහ සිදුවන බව ඉතිහාසය පිළිබඳ මාක්ස්වාදී න්‍යායයෙන් කියැවිණි. රාජ්‍යය ද, ඒ ඒ ඓතිහාසික යුගවලට අනුව විකාශනය වී ඇත.

සම්භාව්‍ය මාක්ස්වාදයට අනුව නූතන ධනේශ්වර රාජ්‍යය යනු නිෂ්පාදන සාධක හිමි ධනපති පන්තිය විසින් ශ්‍රමය පමණක් හිමි, එහෙත් එම ශ්‍රමයේ අයිතිය පවා තමන්ගෙන් වියුක්ත කිරීමට ලක් වූ කම්කරු පන්තිය සුරාකෑම සඳහා ගොඩ නගාගත් පන්ති උපකරණය යි. එහිසා ම රාජ්‍යය අහෝසි කළ යුතු බව මාක්ස්වාදීහු විශ්වාස කරති.

ධනේශ්වර රාජ්‍යය අහෝසි කිරීමේ ඓතිහාසික කාර්යභාරය මාක්ස්වාදීන් පවරා දෙනුයේ කම්කරු පන්තියට යි. කම්කරු පන්තිය සතු ව එකී ශක්‍යතාව ඇති නමුත් එය සංවිධානය කිරීමේ යාන්ත්‍රණයක් අවශ්‍ය වේ.

මාක්ස්වාදීන්ට අනුව රාජ්‍යය අහෝසි කිරීමේ ඓතිහාසික කාර්යභාරය සඳහා කම්කරු පන්තිය මෙහෙයවීමේ වගකීම කොමියුනිස්ට් පක්ෂය විසින් සිදු කෙරේ. එහෙයින් කොමියුනිස්ට් පක්ෂය, කම්කරු පන්තියේ පුරෝගාමී දේශපාලන බලමුළුව බවට පත් වේ.

කම්කරු පන්තිය බලය අත්කරගෙන සමාජවාදී සමාජයක් ගොඩ නැංවීමට පවා රාජ්‍ය සංවිධානය කිසියම් කාලාන්තරයක් සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වන බව මාක්ස්වාදීහු පවසති.

සමාජවාදී විප්ලවයකින් පසු ව ගොඩ නැගෙන්නේ නිර්ධන පාන්තික රාජ්‍යයකි. පන්ති විරහිත සමාජවාදී සමාජයටත්, කම්කරු පන්තියටත් එරෙහි ව ධනේශ්වරය විසින් නැවත ගොඩ නැගිය හැකි ප්‍රතිවිප්ලවය මර්දනය කිරීමේ කාර්යභාරය, පශ්චාත් විප්ලවීය නිර්ධන පාන්තික රාජ්‍යයේ අවශ්‍යතාව යන ප්‍රවාදයේ පසුබිමෙහි ඇති තර්කය වේ.

කෙසේ වෙතත්, සමාජවාදී විප්ලවයකින් පසුව දීර්ඝකාලීන ව
රාජ්‍යයේ අවශ්‍යතාවන් පැන නොනගින බැවින් රාජ්‍යයේ
අහෝසි වීම නොහොත් වියැකී යාම සිදුවන බව ඇතැම්
මාක්ස්වාදීහු විශ්වාස කළහ.

ලෙනින් මීට කිසියම් වෙනස් අදහසක් දරමින්, ධනේශ්වර
රාජ්‍යය ඉබේ අහෝසි වීමකට වඩා කම්කරු පාන්තික
නායකත්වය යටතේ අහෝසි කළ යුතු යාන්ත්‍රණයක් ලෙස
විස්තර කළේ ය.

ලිබරල් වාදය.

18 ශත වර්ෂය අග භාගයේ පටන් බටහිර යුරෝපයේ පැතිර ගිය නිදහස පිළිබඳ දේශපාලන මතවාදය ලිබරල්වාදය ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ.

දහහත් වන ශත වර්ෂය අග භාගයේ ඉංග්‍රීසි දාර්ශනික පෝන් ලොක්, පුද්ගල නිදහස, දේශපාලන නිදහස හා දේපළ අයිතියට ඇති නිදහස පිළිබඳ ව ඉදිරිපත් කළ අදහස් ලිබරල්වාදයේ වර්ධනය හා පෝෂණය කෙරෙහි ප්‍රබල ලෙස බලපෑවේ ය.

දහසය වන සියවසේ පටන් බටහිර යුරෝපයේ වාණිජ ධනවාදය මුල් කරගෙන බිහි වූ ආර්ථික ක්‍රමය රාජ්‍යය විසින් හසුරුවනු ලැබේ ය.

එහෙත් 18 වන සියවසේ අග භාගයේ දී ප්‍රභව වන කාර්මික ධනවාදය හැසිරවීම සඳහා රාජ්‍යය මැදිහත් නොවිය යුතු බවත්, එම ආර්ථික ක්‍රමය ඊට ම ආවේණික වූ බලවේග මගින් හැසිරෙන බවත්, සම්භාව්‍ය ආර්ථික විද්‍යාඥයන් දෙපළක් වූ ඇඩම් ස්මිත් හා ඩේවිඩ් රිකාඩෝ ප්‍රකාශ කර සිටියහ.

මේ පසුබිමෙහි රාජ්‍යය ආර්ථිකය හැසිර විය යුතු නැත යන මතවාදය මුල් කරගෙන රාජ්‍ය නිර්බාධවාදය නමැති සංකල්පය බිහි වූයේ ය. එය ලිබරල්වාදයේ කේන්ද්‍රීය ප්‍රවාදයකි.

ඒ අනුව නිර්බාධවාදී රාජ්‍යයක් ගොඩ නැගීම සඳහා වන දේශපාලන මතවාදය හැටියට ලිබරල්වාදය පැතිර ගියේ බටහිර යුරෝපයේ ස්ථාපිත වූ කාර්මික ධනවාදී ආර්ථික ක්‍රමයේ දේශපාලන ප්‍රකාශනය වශයෙනි.

මෙලෙස විකාශනය වූ ලිබරල් වාදය ප්‍රභේද තුනක් ඔස්සේ හඳුනාගැනීමට පුළුවන.

- සම්භාව්‍ය ලිබරල්වාදය - නිර්බාධ රාජ්‍ය සංකල්පය.
- පශ්චාත්-සම්භාව්‍ය ලිබරල්වාදය - සුභසාධන රාජ්‍ය සංකල්පය.
- නව ලිබරල්වාදය - අවම රාජ්‍ය සංකල්පය.

සම්භාව්‍ය ලිබරල් වාදය: දහ අටවන සියවස අග භාගයේ පැතිර ගිය මූල්කාලීන ලිබරල්වාදී අදහස් සම්භාව්‍ය ලිබරල්වාදය වේ. මෙය නිශ්චිත ව ම ආර්ථිකය හැසිරවීමට රාජ්‍යය මැදිහත් නොවිය යුතු බවත්, රාජ්‍යය සමාජයේ සාමකාමී පරිසරයක් ඇති කිරීම සහ අපකෂ්පාතව යුක්තිය පසිඳලීමේ යෙදෙමින් පුද්ගලයාගේ කටයුතුවලට ඉතා ම අවම වශයෙන් මැදිහත් වීම ප්‍රමාණවත් බවත් ඉන් අවධාරණය කෙරිණ. ඒ අනුව අඩුවෙන් ම පාලනය කරන රාජ්‍යය හොඳ ම රාජ්‍යය වන බවත් එයින් අදහස් විය.

පශ්චාත් සම්භාව්‍ය ලිබරල්වාදයෙන් ලද ආර්ථික නිදහස හමුවේ ධනපති පන්තියේ ලාභ උපරිම කිරීම සඳහා නිර්ධන පන්තිය සුරාකෑමේ පුළුල් ඉඩ ප්‍රස්තා ධනපති පන්තියට හිමිවිය. එමඟින් පැන නගින සමාජ අසමානතාව හා පීඩිත පන්තිය දිගින් දිගටම මුහුණ දෙන දරිද්‍රතාව, විරැකියාව, මන්දපෝෂණය, රෝගී බව, නුගත්කම වැනි සමාජ ආර්ථික ප්‍රශ්නවලට විසඳුම් සෙවීම අවශ්‍ය විය.

ඒ සඳහා නීතිය හා සාමය ආරක්ෂා කරමින් රාජ්‍යය ඉටු කරන පොලිස් රාජකාරියට අමතර ව සමාජ සුඛසාධනයට ද මැදිහත් විය යුතු බව අවධාරණය කෙරිණි.

මෙසේ සමාජයේ පොදු යහපත උදා කිරීම සඳහා රාජ්‍යය මැදිහත් විය යුතු බව න්‍යායාත්මක ව ඉදිරිපත් කළ අය අතර ටී. එච්. ග්‍රීන් හා හොබ් හවුස් සාමි වරයා මුල් තැන ගත්හ. ඒ අනුව රාජ්‍ය සුඛසාධන සංකල්පය ලිබරල්වාදී මතවාදය තුළ මුල් බැස ගත්තේ ය.

වෙළෙඳපොළ ආර්ථික ක්‍රමයේ ප්‍රවේශයන් සමඟ රාජ්‍ය සුභසාධන සංකල්ප අවලංගු වී කළමනාකාරී රාජ්‍ය සංකල්පය පැතිරී ගියේ ය. එලෙස ආරම්භ වන නව ලිබරල්වාදී සංකල්ප තුළින් නැවත වතාවත් රාජ්‍යයේ කාර්යභාරය සීමා කිරීමක් හෙවත් අවම කිරීමක් දැක ගත හැකි වේ.

එහෙත් නිර්බාධ රාජ්‍ය තරමට ම, රාජ්‍යය ආර්ථික හා සමාජ කටයුතුවලින් අන්තර් සිටීමක්, ඉවත් ව සිටීමක් මැදිහත් නොවී සිටීමක් අවම රාජ්‍ය සංකල්පයෙහි දක්නට නොලැබෙන අතර, අවම රාජ්‍යය ආර්ථික හා සමාජ කටයුතුවලට සීමිත මැදිහත් වීමක් කරයි. එනම් සමාජ දේශපාලන කටයුතු කළමනාකරණය කිරීම සඳහා රාජ්‍ය සීමිත ලෙස මැදිහත් විය යුතු බව කියයි.

මේ අනුව රාජ්‍ය නිර්බාධ වාදය හා රාජ්‍ය සුභසාධනවාදය යන දෙකට අතරමැදි තත්ත්වයක් ලෙස අවම රාජ්‍යය පිළිබඳ ප්‍රවේශය හඳුනාගත හැකි ය.

ස්ත්‍රී වාදය

රාජ්‍යය සම්බන්ධ විශේෂ ස්ත්‍රීවාදී න්‍යායක් නොමැත. එයට ඇත්තේ බලය පිළිබඳ න්‍යායයකි . එහෙත්, රාජ්‍යය හා දේශපාලනය පිළිබඳ විශේෂ ප්‍රවේශයක් යෝජනා කිරීමට ස්ත්‍රීවාදය සමත් වී තිබේ.

“ලිංගිකත්වය ප්‍රමතීර්කරණය කොට තිබේ” යන්න මේ න්‍යායයේ ප්‍රමුඛ අදහසයි.

ආධිපත්‍යය හා යටපත් කිරීම් හරහා ශාංගාරත්වයට නැඟීමෙන් පුරුෂයන් හා ස්ත්‍රීන් සමාජයේ ප්‍රභේද හැටියට නිර්මාණය කර ඇතැයි එය කියයි.

පිරිමින්ගේ ලෝක දර්ශනයට අනුව ගොඩනැඟී ඇති පර්යාචලෝක වලින් ස්ත්‍රීය අර්ථකථනය කෙරෙන අතර එයින් ඇගේ ශරීරය වට කරනු ලැබේ.

ඇගේ කථනය හැඩගස්වයි, ජීවිතය විස්තර කරයි, ස්ත්‍රීන්ගේ ජීවිතයේ අන්තර්ගතය සැකසේ. ඒ ඒ ලිංගිකත්වයට එයට අදාළ කාර්ය භාරයක් නියමකොට තිබේ.

ස්ත්‍රීවාදයේ විවිධ ගුරුකුල තිබේ. ලිබරල්, මාක්ස්වාදී හා රැඩිකල් යනු එම ප්‍රධාන ගුරුකුල වේ.

ස්ත්‍රීවාදීන් රාජ්‍යය පිළිබඳ ව දරන අදහස වන්නේ, රාජ්‍යය යනු පුරුෂ කේන්ද්‍රීය ව ගොඩ නංවන ලෝකය, ඉදිරියට ගෙන යන පුරුෂයන් සතු මෙවලමක් වශයෙනි.

රාජ්‍යය සම්බන්ධව ස්ත්‍රීවාදයට න්‍යායයක් නොමැති නිසා ම එය ලිබරල්වාදය හා මාක්ස්වාදය අතර දෝලනය වේ.

ලිබරල් ස්ත්‍රීවාදීහු ස්ත්‍රී විමුක්තිය සඳහා රාජ්‍යයේ මැදිහත් වීම අනුමත කරති.

මාක්ස්වාදී ස්ත්‍රීවාදීහු ධනවාදී රාජ්‍යය ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට යෝජනා කරති. එය ස්ත්‍රීන්ට සාධාරණත්වය ගෙන දෙන ක්‍රමයක් ස්ථාපනය කරන ලෙස ඉල්ලා සිටියි.

අවසාන වශයෙන් ස්ත්‍රීවාදීන් ප්‍රකාශ කරන්නේ අන්‍යවශයෙන්ම පුරුෂ මූලික මෙවලමක් වන රාජ්‍යය, ස්ත්‍රීන් මත පුරුෂ ලෝකය ආරෝපණය කිරීමේ මෙවලමක් ලෙස ක්‍රියාත්මක වන බව ය.

අභ්‍යාස

1. කුසපත් ඇදීම මගින් නමා වෙන ලැබෙන මාතෘකාව
ඔස්සේ කරුණු ඉදිරිපත් කරන්න.

- I. දේශපාලන බලයේ කේන්ද්‍රීය ප්‍රකාශනය ලෙස රාජ්‍යය.
- II. නූතන භෞමික රාජ්‍යය.
- III. නූතන ජාතික රාජ්‍යය.
- IV. ගෝලීයකරණය සහ රාජ්‍යය.
- V. ගෝත්‍රික රාජ්‍යය.
- VI. ග්‍රීක පෞර රාජ්‍යය.
- VII. රාජාණ්ඩුව.
- VIII. ලිබරල් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රාජ්‍යය.
- IX. සමාජවාදී රාජ්‍යය.
- X. පැසිෆික්වාදී රාජ්‍යය.
- XI. යටත්විජිතවාදී රාජ්‍යය.
- XII. පශ්චාත් යටත්විජිතවාදී රාජ්‍යය.
- XIII. නව ලිබරල්වාදී රාජ්‍යය.

2. පහත සඳහන් තේමා ඇතුළත් වන පරිදි පොත් පිටවක් සකස් කරන්න.

- I. රාජ්‍යය සහ සමාජ සංවිධාන.
- II. රාජ්‍යය හා පුරවැසි භාවය.
- III. රාජ්‍යය, ආණ්ඩුව සහ පාලන තන්ත්‍රය අතර සම්බන්ධතා හා වෙනස්කම්.
- IV. සමාජ සම්මුතිවාදය.
- V. මාක්ස්වාදය.
- VI. ලිබරල්වාදය.
- VII. ස්ත්‍රීවාදය.

ClassWork.LK